
KUZEY IRAK PETROLLERİNDE BAŞA DÖNDÜK!

17.10.2017

Habertürk, 17 Ekim 2017 Gntay ŐimŐek

Kerkkte bundan sonra ne olacak? İki taraf arasında el deęiŐtiren Kerkük, yeniden Bağdat yönetiminin kontrolüne girdi, ama henüz Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile Bağdat tartiŐmasının baŐlarındayız. Ankara-Erbil arasındaki iliŐkiler gergin. Artık, Kerkük-Yumurtalık Boru Hattına bağlanmış olan Kürt petrol için vanayı çevirmeye de gerek kalmadı. Çünkü hattın kontrolü Baędata geçti. Ancak 3 yıl nceki Ankara-Erbil yakınlaŐmasında tartiŐmalı boru hattı için harcanan eforlara da bir göz atmak gerekiyor.

Irakta Nuri el-Malikinın baŐbakan olduğu Mayıs 2014te Kerkük-Yumurtalık Boru Hattına Kuzey Irak Kürt petrolünün bir boruyla bağlanması sonrasında Ankara ile Bağdat arasında tartiŐmalar gündeme gelmiŐti. Maliki yönetimi de bu geliŐme zerine, Temmuz 2014te Türkiyeyi uluslararası arenada mahkemeye vermiŐ, konuyu tahkime taŐımiŐti. Ancak yine Temmuz 2014te DEAŐ sebebiyle Kerkük ile birlikte Kerkük-Yumurtalık Boru Hattının kontrolü IKBY geçince durum karıŐık bir hal almıŐti. ABDnin aracılığıyla da tartiŐmalı atmosferde Ankara-Erbil- Bağdat arasında geçici bir çözüm bulunmuŐtu. Fakat 3 yıl nceki Türkiyenin desteğiyle olan tüm bu geliŐmeler, IKBYnin elini güçlendirdi ve iŐi referanduma kadar taŐıdı. İŐte o dönemin atmosferinde, bugünler iyi görülmemiŐ, hesaplar farklı yapılmıŐti.

Temmuz 2014te yine bu köŐede, o günün Türkiye yaklaŐımını Őu Şekilde zetlendięini kaydetmiŐtim: Ucuz Kürt doğalgazı ve petrolünü alalım gerisi bizi ilgilendirmez. Enerji denince bin türlü senaryo ile müzakerelerin yapılması gerekiyordu, ama 3 yıl önce böyle bir ihtimalden bile bahsedilmiyordu. Barzani ve yönetiminin iŐbirlięine aŐırı güven duyulduğu için Bağdatın her türlü riski gğslenebiliyordu. Şimdi ibre yeniden Bağdat ile iŐbirlięine döndü, ama arada yaŐananlar sebebiyle mesafeli bir politik iliŐki söz konusu.

KUZEY IRAK PETROLÜNDE İNGİLTERE FAKTÖRÜ

Türkiye, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile çok yakınlaşmadan önce benzer ilişkiyi Irak Başbakanı Nuri el Maliki ile denemiş, ama sürdürememişti. IKBY ile enerji anlaşmalarıyla birlikte Kuzey Irak Kürt petrolünün dünyaya pazarlanmasına aracılık rolüne soyununca da Güney Irakla (Basra) ilişkilerimiz kopmuş, yaptığımız enerji sahası anlaşmaları iptal edilmişti. Erbilde varız, Basrada yokuz tablosu ortaya çıkınca, fazla üzülmemiştik. Peki şimdi ne olacak? İki taraftan da mı olacağız? Yoksa iki tarafı da kısmen kaybettik mi? Bağdat ile Erbilin petrol paylaşım kavgasında Türkiye'nin uluslararası mevzuatları bir kenara bırakıp IKBY ile ilerlemeye çalıştığı günlerden bugün yaşanan gelişmelere bakıp İyi strateji gütmüşüz diyebilir miyiz? Güdülen stratejiler, enerji politikalarının neredeyse tamamının İngiltere kaşeli olduğunu acaba şimdi görebiliyor muyuz?

Kerkük-Yumurtalık Boru Hattına korsan bir şekilde eklenen Kürt boru hattı girişimine Türkiye'yi kim hangi gerekçeyle ikna etmişti? 2014te ABD Enerji Bakan Yardımcısı Daniel Poneman, dönemin Enerji Bakanı Taner Yıldızın öncülüğünde yapılan Bosphorus Energy Club toplantısı için İstanbul'a geldiğinde, Irakın kuzeyinde de, güneyinde de çıkarsa, petrol Irakın petrolüdür şeklinde açıklama yaparak Irakın toprak bütünlüğüne vurgu yapmıştı. Peki bu soruyu soran kimdi biliyor musunuz? Bosphorus Energy Club İcra Başkanı Mehmet Ögütçüden başkası değildi. Ögütçü, o dönemlerde Kuzey Irakta yatırımlarıyla bilinen ve % 50si İngilizlere ait olan Genel Enerji yönetiminde yer alıyordu. İngiltere ile de yakın ilişkileri vardı. Yani o tarihlerde Türkiye'nin enerji politikalarına İngiliz stratejisini sokan isimlerden biriydi. Ben de o tarihlerde, Kürt petrolünün korsan bir şekilde Kerkük-Yumurtalık hattına eklenmesinin yanlış olduğuna dikkat çekerek şu cümlelerle uyarmıştım: Enerji Bakanlığı yetkilileri umarım gelişmelerin farkındadır. Çünkü Amerika başından beri Türkiye'nin Irak politikasına karşı. Yukarıdaki açıklama da bunun bir kez daha teyidi, ama Mehmet Ögütçü bu ifadeleri bile yumuşama olarak sunabiliyor. Acaba kim haklı çıkmış olabilir?

Kaynak/Source: